

Enes, Coğrafi İşaretli Ürünler Festivalinde!

Enes ve dedesi, farklı kentlerden yiyeceklerin ve el sanatı ürünlerinin tanıtılacağı festivale gidiyordu. Dedesi, bu festivalin eğlenceli bir gün geçirmenin yanında coğrafi işaretlerin önemini ve yerel kültürlerin zenginliğini öğrenmek için de eşsiz bir fırsat olduğunu söyledi. Enes coğrafi işaretin ne demek olduğunu tam anlamasa da kentlere özgü bazı özellikleri içeren işaretler olabileceğini düşündü.

Rengârenk ürünlerin arasında gezerken dedesine coğrafi işaretin ne anlama geldiğini sordu. Dedesi bazı ürünlerin ortaya çıkması için coğrafyanın ve üretim biçiminin o ürüne ayırt edici bir nitelik kazandırdığını söyledi. Coğrafi işaretlerin, belirli bir bölgenin özgün ve benzersiz ürünlerini temsil ettiğini ve ürünlerin kökeninin bulunduğu yeri gösterdiğini ekledi. Bunu duyan Enes'in aklına hemen çok sevdiği Finike portakalı geldi.

Finike portakalının da sahip olduğu bu işaret; bir ürünün nereden geldiğini belirtmekle kalmaz, aynı zamanda o bölgenin kültürünü ve mirasını da yansıtır. Ayrıca ürünlerin kalitesini ve özgünlüğünü güvence altına alır, kentlerin ekonomisinin gelişmesine de katkı sağlar. Bu nedenle, coğrafi işaretli ürünlerin belirlenmesi ve korunması çok önemli.

Enes, festival alanına gelince gözlerine inanamadı. Çok kalabalıktı. Meyveler, peynirler, yemekler ve çeşit çeşit el sanatı ürünleri... Gezerken ürünlerin üzerinde bazı amblemler olduğunu fark etti. Dedesi bu amblemlerin farklı anlamları olduğunu söyledi.

Menşe adı amblemine sahip Hüyük çileği

Yukarıdaki amblem, üzerinde bulunduğu ürünün yalnızca o bölgede üretildiğini gösterir. Bu işarete sahip ürünler, üretildikleri coğrafyanın doğasından ve insanlarından oldukça fazla etkilenir. İşaretli ürünün aynısı başka bir yerde üretilemez.

• Mahreç amblemine sahip coğrafi işaretli ürünler de belirli bir bölgeyle özdeşleşir. Ürünün üretim aşamalarından en az biri bu yörede gerçekleşir. Örneğin mantı pek çok yerde yapılmasına karşın içinde reyhan bulunan Kayseri mantısı bu işarete sahiptir.

Mahreç işareti amblemi

Mahreç amblemine sahip Kayseri mantısının yapılışı

Geleneksel ürün adı amblemi

Menşe ya da mahreç işareti kapsamına girmeyen coğrafi işaretli ürünler için geleneksel ürün adı amblemi kullanılır. Örneğin ülkemizin hemen her yerinde yapılan ezogelin çorbası bu ambleme sahip yiyeceklerden biridir.

Coğrafi işaretli yiyecekler çok lezzetliydi. Meyveler, hamur işleri, tatlılar ve daha neler neler... Enes, dedesiyle katıldığı bu festivalde hem eğlenmiş hem de pek çok şey öğrenmişti. Bundan sonra satın alacağı ürünleri daha çok coğrafi işaretli olanlardan seçmeye karar verdi.

Sivas yöresine ait coğrafi işaretli ürünlerden Yenihan bebeği

Enes, kardeşine de bir hediye götürmek istedi. El sanatı ürünlerinin bulunduğu bölümde, el işçiliğiyle yapılmış bebekleri çok beğendi. Üzerinde mahreç ambleminin de olduğunu görünce Sivas yöresine ait bebeği aldı ve dedesiyle birlikte dönüş yoluna koyuldular.